

Dosarul nr. 1cs-268/2024
1-17066133-01-1cc-04062024

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
ÎNCHIEIERE

16 iulie 2024

mun. Chișinău

Completul de judecată în componența:

Președinte

Procopciuc Stela

Judecători

Roic-Botezatu Lilia

Eremciuc Ghenadie

examinând sesizarea Curții de Apel Bălți, privind soluționarea conflictului negativ de competență apărut la judecarea cererii de revizuire depuse de avocatul Guțu Sergiu în interesele lui Cipurneac Sergiu, privind revizuirea sentinței Judecătorei Soroca din 19 ianuarie 2016 în latura acțiunii civile,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca din 19 ianuarie 2016, Cipurneac Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 157 Cod penal și i s-a stabilit pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, echivalentul a 4000 lei.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Cipurneac Sergiu, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat, din motiv că fapta lui nu întrunește elementele infracțiunii. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 aprilie 2016 apelul a fost respins ca nefondat, sentința primei instanțe fiind menținută fără modificări.

3. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel a fost contestată cu recurs ordinar de către inculpatul Cipurneac Sergiu, solicitând casarea deciziei contestate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie achitat. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 17 august 2016, a fost dispusă inadmisibilitatea recursului ordinar ca fiind vădit neîntemeiat.

4. La 18 iunie 2018, condamnatul Cipurneac Sergiu a înaintat Judecătorei Soroca sediul Central, o cerere de revizuire a sentinței Judecătorei Soroca din 19 ianuarie 2016, care a fost restituită la 18 iulie 2018, ca depusă cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională.

5. Împotriva încheierii în cauză a depus recurs avocatul Guțu Sergiu în interesele lui Cipurneac Sergiu, solicitând casarea încheierii Judecătorei Soroca sediul Central din 18 iulie 2018, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 decembrie 2018 s-a admis recursul declarat, s-a casat încheierea Judecătorei Soroca sediul Central din 18 iulie 2018 și s-a remis cererea de revizuire a procesului penal procurorului raionului Soroca pentru examinare conform competenței. Totodată, la

06 februarie 2023, în Procuratura Soroca a parvenit cererea lui Cipurneac Sergiu, reprezentat de către avocatul Guțu Sergiu, privind deschiderea procedurii de revizuire a cauzei penale de învinuire a lui Cipurneac Sergiu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.157 Cod penal, care prin scrisoarea din 10 octombrie 2023, în conformitate cu prevederile art. 460 alin.(4) din Codul de procedură penală, a fost remisă pentru examinare conform competenței, Judecătoriei Soroca.

6. Temeiul juridic al revizuirii în cauza dedusă, conform cererii de revizuire constituie prevederile art.458 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală: s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei.

7. La 18 octombrie 2023, Judecătoria Soroca sediul Central și-a declinat competența în examinarea cererii de revizuire în favoarea Curții de Apel Bălți, deoarece aceasta este ultima instanță care s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

8. La 23 mai 2024, Curtea de Apel Bălți și-a declinat competența în favoarea Judecătoriei Soroca sediul Central. Ea a menționat că instanța a cărei hotărâre a rămas definitivă este Judecătoria Soroca sediul Central, care s-a pronunțat asupra fondului cauzei, iar instanțele ierarhic superioare doar au menținut sentința adoptată pe caz.

9. Examinând conflictul de competență, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

10. Conform art. 44 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente. Potrivit art. 45 alin. (1) din Codul de procedură penală, când două sau mai multe instanțe își declină competența, conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună. În acest caz, instanța ierarhică superioară comună este Curtea Supremă de Justiție.

11. Potrivit art.460 alin. (4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art. 458 alin. (3) pct. 1)–4) sunt de competența instanței de judecată care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei”.

12. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că în această cauză, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți, sentința Judecătoriei Soroca a fost menținută, apelul fiind respins ca nefondat.

13. Conform art.400 alin.(1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei. Art.413 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță, cu excepțiile prevăzute în Partea specială titlul II capitolul IV secțiunea 1. Elementele esențiale ce caracterizează activitatea instanței de apel, așa cum rezultă din art. 413 și 414 Cod de procedură penală, sunt în principal faptul că, în cadrul judecării apelului se realizează o tratare contradictorie, orală și publică a întregului conținut al procesului penal sub aspectul verificării legalității și temeiniciei sentinței apelate. Acest fapt rezultă inclusiv din hotărârea Plenului CSJ nr.22 din 12 decembrie 2005 „Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel” (p. 1, 12, 14.2).

14. Conform art. 413 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel este competentă să cerceteze suplimentar probele administrate în primă instanță și poate administra probe noi. Art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală prevede că instanța

de apel este obligată să examineze din oficiu aspectele de fapt și de drept ale cauzei, chiar dacă acestea nu au fost invocate de apelant. Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând apelul, instanța de apel verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza tuturor probelor examinate în prima instanță și în instanța de apel. Prin urmare, când nu are bariere de procedură, instanța de apel este obligată conform legii să se pronunțe asupra fondului cauzei atunci când examinează un apel.

15. Având în vedere numărul mare de sesizări similare, Curtea Supremă de Justiție consideră oportun în această cauză de a da o soluție de principiu. Sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” din art.460 alin.(4) Cod de procedură penală, în contextul existenței procedurii de apel, include:

- a) respingerea apelului ca nefondat (art.415, alin.(1) pct.1) lit.c) Cod de procedură penală);
- b) admiterea apelului și pronunțarea unei noi hotărâri (art.415, alin.(1), pct.2) Cod de procedură penală).

16. Instanța de apel poate dispune rejudecarea cauzei de către prima instanță (art.415, alin.(1), pct.3) Cod de procedură penală) doar după o examinare în apel a tuturor probelor și constatării faptului că sentința contestată este viciată. Totuși, art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală se referă la „pronunțarea” asupra fondului, nu „examinarea” fondului. În cazul dispunerii rejudecării cauzei de către prima instanță, instanța de apel se pronunță în decizie doar asupra motivelor menționate în art.415, alin.(1), pct.3) Cod de procedură penală care justifică trimiterea la rejudecare, adică necitarea inculpatului, neasigurarea dreptului la interpret, încălcarea dreptului la apărare sau constituirea completului de judecată din prima instanță. Acestea nu se referă la fondul cauzei. Prin urmare, în acest caz instanța de apel nu se pronunță asupra fondului cauzei.

17. Respingerea apelului ca depus peste termen (art.415 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală) sau ca fiind inadmisibil (art.415 alin.(1) pct.1) lit.b) Cod de procedură penală) nu reprezintă o pronunțare asupra fondului cauzei, întrucât, din motive de procedură, instanța de apel nu se poate pronunța asupra temeiniciei și legalității sentinței atacate.

18. În prezenta cauză Curtea de Apel Bălți a respins apelul ca nefondat, adică s-a pronunțat asupra fondului cazului. Din acest motiv, în conformitate cu art. 44-45 Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se stabilește competența Curții de Apel Bălți, pentru examinarea cererii de revizuire depuse de avocatul Guțu Sergiu în interesele lui Cipurneac Sergiu, privind revizuirea sentinței Judecătoria Soroca din 19 ianuarie 2016 în latura acțiunii civile.

Încheierea este definitivă.

Președinte

Procopciuc Stela

Judecători

Roic-Botezatu Lilia

Eremciuc Ghenadie